

جزوه ی سؤالات درس دین و زندگی پایه یازدهم

رشته انسانی

دبیر: سید رحیم موسوی نسب

دبیرستان نمونه دولتی امام علی (ع)

آموزش و پرورش ناحیه سه اهواز

سوالات درس یک: پیام آیات:

- ۱- پیام آیه مبارکه (ا ناهدیناه السبیل اما شاکرا واما کفورا) را بنویسید؟ باتوجه به این که انسان اختیار و اراده دارد، می تواند راه را انتخاب کند.
- ۲- پیام آیه مبارکه (رسلا مبشرین ومنذرین لئلا یکون علی الله حجه بعد الرسل) را بنویسید؟ خداوند بافرستادن پیامبران و نشان دادن راه سعادت، راه بهانه گیری را بر مردم بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است.
- ۳- آیه «ان الخاسرین الذین خسرو انفسهم» با کدام یک از نیازهای برتر انسان ارتباط دارد؟ شناخت هدف زندگی

سوالات صحیح غلط

صحیح

۴- انسان با عقل خود در پیام الهی تفکرمی کند و باید ها و نبایدها را تشخیص می دهد.

صحیح

۵- توانایی تفکر یکی از ویژگی های انسان است که او را از سایر مخلوقات متمایز می کند.

غلط

۶- نیازهای برتر انسان همچون سایر موجودات زنده، نیازهای طبیعی و غریزی نام دارد.

غلط

۷- انسان در صورتی که آینده خویش را درک نکند، عمر خود را از دست داده در حالی که فرصت و توانایی جبران هم ندارد.

سوالات تکمیلی

خلقت

۸- کسی می تواند انسان را در پاسخگویی درست به نیازهای برتر رهنمون کند که آگاهی کاملی از انسان داشته باشد.

تفکر- اختیار

۹- یکی از سرمایه های انسان قدرت و است.

۱۰- طبق حدیث امام کاظم (ع) کسانی پیام الهی را بهتر می پذیرند که از برتری برخوردار باشند و آن کس که کامل تر است، رتبه اش در دنیا و آخرت بالاتر است.

معرفت- عقلش

فکور- خردمند

۱۱- چگونه زیستن، دغدغه انسان های و است.

سوالات کوتاه پاسخ

۱۲- نیازهای برتر را تعریف کنید؟ نیازهایی که منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی انسان نمی شوند، بلکه مخصوص انسان هاست نه سایر موجودات

۱۳- دو ویژگی لازم برای پاسخ به نیازهای برتر انسان کدامند؟ ۱- کاملاً درست و قابل اعتماد باشد. ۲- همه جانبه باشد.

۱۴- آگاهی از نحوه زندگی پس از مرگ و «چگونه زیستن» به ترتیب مربوط به کدام نیاز برتر انسان است؟ درک آینده خویش- کشف راه درست زندگی

۱۵- شیوه هدایت خداوند چگونه است؟ خداوند همه مخلوقات را هدایت می کند، اما شیوه هدایت مخلوقات متفاوت است. توضیح آنکه هر مخلوقی، متناسب با ویژگی هایی که خداوند در وجودش قرار داده است هدایت می شود

۱۶- نیازهای برتر انسان را نام ببرید؟ ۱- شناخت هدف زندگی ۲- درک آینده خویش ۳- کشف راه درست زندگی

۱۷- ویژگی های انسان را که سبب تمایز وی با سایر مخلوقات می شود، نام ببرید؟ ۱- توانایی تفکر ۲- قدرت اختیار و انتخاب

۱۸- شعر زیر بیانگر کدام یک از نیازهای برتر انسان است؟

« از کجا آمده ام ، آمدنم بهر چه بود/ به کجا می روم آخر نمایی وطنم» درک آینده خویش

۱۹- دغدغه انسان های جستجوگر چیست؟ سوال های از قبیل چیستی «هدف انسان» «آینده او» و «راه درست زندگی»

۲۰- چرا دغدغه و دل مشغولی انسان های جستجوگر در مورد نیازهای برتر مقدس است؟ زیرا نشان دهنده بیداری و هوشیاری انسان و توجه وی به ارزش زندگی و آگاهی از زبانی است که یک زندگی بی هدف را تهدید می کند.

۲۱- چرا غفلت و بی توجهی به نیازهای برتر کاردرستی نیست؟ زیرا آثار و عواقب زیانبار این بی توجهی وقتی گریبان انسان را خواهد گرفت که دیگر کاری از او ساخته نیست و امکان جبران نیست.

۲۲- منظور از اینکه خدای جهان حکیم است، چیست؟ یعنی هر مخلوقی را برای هدفی معین خلق می کند و برای رسیدن به آن هدف، او را هدایت و راهنمایی می فرماید.

۲۳- چرا هدایت یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است؟ یعنی هر مخلوقی را برای هدفی معین خلق می کند و برای رسیدن به آن هدف، او را هدایت و راهنمایی می فرماید. پس هدایت ، یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است.

۲۴- چرا شیوه هدایت انسان با سایر مخلوقات متفاوت است؟ چون سرمایه های ویژه ای دارد که او را از سایر مخلوقات متمایز می کند.

سوالات تشریحی

۲۵- چرا پاسخ به نیازهای برتر انسان باید کاملاً درست و قابل اعتماد باشند؟ زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است تا کارایی آن مشخص شود، در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه ای کافی نیست، به خصوص که راه های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون است.

۲۶- از نیازهای برتر انسان «درک آینده خویش» را توضیح دهید؟ انسان با کمک عقل خود می تواند به درک این حقیقت برسد که بنا بر حکمت و عدل خداوند، مرگ پایان همیشگی زندگی اش نیست، اما نمی داد که نحوه زندگی او پس از مرگ چگونه است.

۲۷- ویژگی هایی را که سبب تمایز بنیادین انسان با سایر موجودات می شود، توضیح دهید؟ یکی این سرمایه ها تفکر و انجام کارها به کمک فکر و اندیشه و دیگری قدرت اختیار و انتخاب است که با توجه به این دو سرمایه، فعالیت های انسان را اختیاری می نامند.

۲۸- چرا پاسخ به نیازهای برتر انسان باید «همه جانبه» باشد؟ زیرا ابعاد جسمی و روحی و فردی و اجتماعی وی پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی باهم دارند و نمی توان برای هر بعدی برنامه ریزی جداگانه ای کرد.

۲۹- «کشف راه درست زندگی» را به عنوان یکی از نیازهای برتر انسان توضیح دهید؟ راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیق با نیازهای دیگر دارد، دغدغه انسان های فکور و خردمند است؛ به خصوص که انسان فقط یک بار به دنیا می آید و یک بار آن را تجربه می کند. انسان می داند که اگر راه و برنامه زندگی را درست انتخاب نکند، به آن هدف برتری که خداوند در خلقت او قرار داده است، نخواهد رسید و به زیان بزرگی گرفتار خواهد شد که پایان ندارد.

۳۰- باتوجه به دوویژگی لازم برای پاسخ به نیازهای برتر، چه کسی می تواند پاسخ صحیحی به آنها بدهد؟ ۱- آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه اودر نظام هستی، ابعاد دقیق وظریف روحی وجسمی ونیز فردی واجتماعی اوداشته باشد. ۲- همچنین بداند که انسان ها، پس از مرگ، چه سرنوشتی دارند وجه عاقبتی درانتظار آنهاست.

سوالات درس دو

سوالات صحیح غلط

- ۱- محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان بوده است وهمه آنها آورنده یک دین بوده اند. صحیح
- ۲- یکی از علل فرستادن پیامبران متعدد « حفظ قرآن از تحریف » بوده است. غلط
- ۴- دینی می تواند برای همیشه ماندگار باشد که بتواند به همه سوال ها ونیازهای انسان ها درهمه مکان ها وزمان ها پاسخ دهد. صحیح
- ۵- همه پیامبران امت های خود را به نماز دعوت کرده اند اما در شکل وتعداد آن تفاوت است. صحیح
- ۶- هیچ پیامبری ، پیامبر قبلی را انکار ورد نکرد؛ بلکه خود را ادامه دهنده راه او معرفی می کرد. صحیح

سوالات تکمیلی

- ۷- فطرت به معنای.....آفرینش است. نوع خاص
- ۸- خداوند فقط یک.....برای هدایت انسان ها فرستاده است که از آن بهتعبیر می شود. دین - اسلام
- ۹- لازمه ماندگاری یک پیامو.....آن است. تبلیغ دائمی - مستمر
- ۱۰- تفکر در آیت قرآن کریم ومطالعه تاریخ انبیای الهی نشان می دهد هر پیامبر جدیدی که از طرف خداوند مبعوث می شد، پیامبران گذشته را.....و خود را.....راه آنان معرفی می کرد. تصدیق - ادامه دهنده
- ۱۱- پیامبر اکرم (ص) خود را ادامه دهنده راه.....و.....کار آنان معرفی کرد. همه انبیاء - تمام کننده

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱۲- اصطلاحات داده شده راتعریف کنید؟ الف) دین ب) فطرت ج) اسلام د) فطرت انسان
- الف) راه وروش ب) نوعی آفرینش خاص ج) تسلیم بودن در برابر خداوند د) آفرینش خاص انسان وویژگی هایی که خداوند در اصل آفرینش وی قرارداده است.
- ۱۳- برنامه هایی راکه خداوند از انسان ها خواسته تانسبت به آنها ایمان قلبی پیدا کند، کدامند ؟ ۱- ایمان به خدای یگانه ودوری از شرک ۲- ایمان به فرستادگان الهی وراهنمایان دین ۳- ایمان به به سرای آخرت، وپاداش وحسابرسی عادلانه ۴- ایمان به عادلانه بودن نظام هستی
- ۱۴- برنامه کلی خداوند برای انسانها چه نام دارد وبه چه معناست؟ اسلام- به معنای تسلیم در برابر خداوند است.
- ۱۵- علل فرستادن پیامبران متعدد رانام ببرید؟ ۱- استمرار وپیوستگی درتبلیغ دین ۲- رشد تدریجی سطح فکر مردم ۳- تحریف تعلیمات پیامبر پیشین

سوالات تشریحی

- ۱۶- چهارمورد ازویژگی های فطری مشترک انسان ها را بنویسید؟ ۱- از استعداد تفکر وقدرت اختیار برخوردارند. ۲- فضیلت های اخلاقی مانند عدالت وخیر خواهی رادوت دارند واز رذایل اخلاقی مانند ظلم، حسادت ودروغ بیزارند. ۳- به دنبال زیبایی ها، خوبی ها وکمالات نامحدودند. ۴- از فنا و نابودی گریزان ودرجس وجوی زندگی جاودانه هستند.

۱۷- پیامبران در حیطه عمل از انسان می خواهند باایمانی که کسب کرده است، در چه زمینه هایی تلاش نماید؟ ۱- با انجام واجبات و ترک محرمات، خداوند را عبادت و بندگی کند. ۲- فضایل اخلاقی مانند: عفت، راستگویی و امانتداری را کسب نماید و از ردای اخلاقی مانند: ظلم، نفاق، دروغ و رباخواری دوری کند ۳- جامعه های دینی بر اساس عدالت بنا نماید.

۱۸- استمرار و پیوستگی در دعوت که از جمله علل فرستادن پیامبران متعدد است، را توضیح دهید؟ لازمه ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است، پیامبران الهی با ایمان استوار و تلاش بی مانند، در طول زمان های مختلف دین الهی را تبلیغ می کردند. آنان سختی ها را تحمل می کردند تا خداپرستی، عدالت طلبی و کرامت های اخلاقی میان انسان ها جاودان بماند و گسترش یابد و شرک و ظلم و ردای اخلاقی از بین رود. این تداوم سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

۱۹- رشد تدریجی سطح فکر مردم، که از جمله علل فرستادن پیامبران متعدد است، را توضیح دهید؟ به دلیل رشد تدریجی سطح فکر و اندیشه مردم لازم بود تا در هر عصر و دوره ای پیامبران جدیدی مبعوث شوند، تا همان اصول ثابت دین الهی را درخور فهم و اندیشه انسان های دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن گویند. در حقیقت، هر پیامبری که مبعوث می شد، درباره توحید، معاد، عدالت، عبادت خداوند و مانند آن سخن گفته، ام بیان او در سطح فهم و درک مردم زمان خود بوده است.

۲۰- تحریف تعلیمات پیامبر پیشین، که از جمله علل فرستادن پیامبران متعدد است، را توضیح دهید؟ به علت ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت، تعلیمات انبیاء به تدریج فراموش می شد، یا به گونه ای تغییر می یافت که با اصل آن متفاوت می شد؛ بر این اساس پیامبران بعدی می آمدند و تعلیمات اصیل و صحیح را بار دیگر به مردم ابلاغ می کردند.

۲۱- چرا خداوند برای انسانها یک دین قرار داده است؟ به سبب ویژگی های فطری مشترک، خداوند یک برنامه کلی به انسان ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقت شان قرا داده است، برساند این برنامه، اسلام نام دارد که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است.

۲۲- چرا محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان است و همه آورنده یک دین هستند؟ چون همه پیامبران الهی مردم را به امور مشترکی که خدا از انسانها خواسته نسبت به اعتقاد و باور قلبی داشته باشند.

۲۳- علل وجود ادیان مختلف در جهان چیست؟ یا چرا در جهان ادیان متعددی وجود دارد؟

۱- قرآن کریم منشاء اختلافات و چند دینی را از ناحیه آن دسته رهبران دینی می داند که به خاطر حفظ منافع دنیوی (ثروت و قدرت) پیامبر جدید را انکار می کردند و منشاء اصلی اختلاف در ادیان الهی می شدند.

۲- امروزه ادیانی وجود دارند که کاملاً به دست انسان ها ساخته شده است و جنبه الهی ندارند. برخی از سازندگان این ادیان، خود را به دروغ پیامبر معرفی کرده اند و برخی نیز خود را از جانب خدا نمی دانند، بلکه آنچه به فکرشان رسیده است، در قالب یک دین به مردم عرضه کرده اند.

۲۴- قرآن کریم منشاء اصلی اختلافات و چند دینی را چه چیزی معرفی کرده است؟ قرآن کریم منشاء اختلافات و چند دینی را از ناحیه آن دسته رهبران دینی می داند که به خاطر حفظ منافع دنیوی (ثروت و قدرت) پیامبر جدید را انکار می کردند و منشاء اصلی اختلاف در ادیان الهی می شدند.

سوالات درس سوم

سوالات صحیح / غلط

۱- از آنجا که خداوند پیامبران را می فرستند، و اوست که نیاز یا عدم نیاز به پیامبر را در هر زمان تشخیص می دهد، تعیین ختم نبوت نیز با خداست. صحیح

۲- با توجه به اعلام ختم نبوت در زمان حضرت محمد (ص) درمی یابیم که عوامل بی نیازی از پیامبر جدید فراهم بوده است. صحیح

۳- تعیین امام معصوم از طرف خداوند سبب شد که همه مسئولیت های پیامبر، ادامه یابد. غلط

غلط

۴- در کنار قوانین ثابت و متغیر، اسلام برای همه حاکمان اختیارات ویژه ای در نظر گرفته است.

غلط

۵- نیازهای ثابت رافقیهان و مجتهدان از تحقیق در کتاب و سنت به دست می آورند.

سوالات تکمیلی

در خور فهم و اندیشه

۶- هر پیامبری دین الهی را.....قوم خود بیان می کرد.

آخرین - تمام

۷- اگر کسی به.....پیامبر الهی ایمان بیاورد، در واقع بهپیامبران سابق نیز ایمان آورده است.

اسلام

۸- خداوند فقط یک دین و یک راه برای هدایت انسان ها فرستاده است که از آن بهتعبیر می شود.

سوالات کوتاه پاسخ

۹- ویژگی های دین اسلام را که سبب پویایی و روزآمد بودن آن شده است، نام ببرید؟ ۱- قوانین ثابت و متغیر متناسب با نیازهای ثابت و متغیر بشر

۲- اختیارات حاکم نظام اسلامی

۱۰- جود دویاچند دین در یک زمان نشانگر چیست؟ این که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده اند.

۱۱- عوامل ختم نبوت را نام ببرید؟ ۱- آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی ۲- حفظ قرآن از تحریف ۳- وجود امام معصوم (ع) پس از پیامبر

اکرم (ص) ۴- پویایی و روزآمد بودن دین اسلام

۱۲- از عواملی که انسان را بی نیاز از کتاب جدید نمود «حفظ قرآن از تحریف» است، آن را توضیح دهید؟ با تلاش و کوشش مسلمانان در پر تو عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر اکرم (ص) در جمع آوری و حفظ قرآن داشت، این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه ای بر آن افزوده و یا از آن کم نگردید.

۱۳- راهکار نظام اسلامی برای حمایت از تولید ملی چیست؟ می توان برای اشتغال بیشتر جوانان و بیکار نشدن کارگران، مانع ورود کالاهایی شود که امکان تولید آن ها در کشور وجود دارد و مردم می توانند آن را تولید کنند.

۱۴- دین اسلام چه موقع در کنار قوانین ثابت و متغیر، برای حاکم نظام اسلامی اختیارات ویژه ای در نظر گرفته است؟

در صورتی که یک مورد مهم بایک مورد مهم تر در تضاد قرار می گیرد و شرایط ویژه ای پیش می آورد که نیازمند قانون جدید است و حاکم اسلامی می تواند این قانون جدید را وضع کند.

۱۵- قرآن چه قواعد و اصولی را برای نیاز ثابت بیان کرده است؟ ۱- «احل الله البیع و حرم الربا» ۲- «ما جعل علیکم فی الدین من حرج

۱۶- بر اساس کدام قاعده، اگر مسلمانان در اجرای یک قانون دچار تنگنا و مشقت شوند، می توانند با نظر فقیه و متخصص دین، آن را به شکلی انجام دهند که از این تنگنا بیرون آیند؟ قاعده «ما جعل علیکم فی الدین من حرج»

سوالات تشریحی

۱۷- از عوامل ختم نبوت «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی»، را توضیح دهید؟

پایین بودن سطح درک انسان ها و عدم توانایی آنان در گرفتن برنامه کامل زندگی از عوامل تجدید نبوت ها بود. در عصر نزول قرآن، با اینکه مردم حجاز سطح فرهنگی پایینی داشتند، اما آمادگی فکری و فرهنگی جوامع مختلف به میزانی بود که توانست کامل ترین برنامه زندگی را دریافت و حفظ کند و به کمک آن، پاسخ نیازهای فردی و اجتماعی خود را به دست آورد.

۱۸- از عوامل ختم نبوت «پویایی و روزآمد بودن دین اسلام» را توضیح دهید؟

دینی می تواند برای همیشه ماندگار باشد که بتواند به همه سؤال ها و نیازهای انسان ها در همه مکان ها و زمان ها پاسخ دهد. دین اسلام ویژگی هایی دارد که می تواند پاسخ گوی نیازهای بشر در دوره های مختلف باشد و یکی از این ویژگی ها وجود دودسته قوانین ثابت و متغیر، متناسب با نیازهای ثابت و متغیر بشر است.

۱۹- چگونه قرآن از خطر تحریف در امان ماند و نیاز به تصحیح ندارد وجود آن باقی خواهد ماند؟ باتلاش و کوشش مسلمانان و در پر تو عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر (ص) در جمع آوری و حفظ قرآن داشت، این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه ای بر آن افزوده یا از آن کم نگردید. به همین جهت این کتاب نیازی به تصحیح ندارد و جاودانه باقی خواهد ماند.

۲۰- منظور از نیازهای ثابت و متغیر چیست با مثال توضیح دهید؟ انسان در زندگی فردی و اجتماعی دو دسته نیاز دارد؛ نیازهای ثابت همانند امنیت، عدالت، دادوستد بادیگران، تشکیل خانواده، تعلیم و تربیت و حکومت. دسته دیگر، نیازهای متغیر هستند که از درون همین نیازهای ثابت پدید می آیند؛ مثلاً دادوستد، یک نیاز ثابت است اما شیوه دادوستد، ممکن است در هر زمان تغییر کند مثلاً یک روز کالا را با کالا عوض می کردند، روز دیگر به جای کالا سکه می گرفتند، بعدها پول اعتباری، یعنی اسکناس به بازار آمد و امروزه قراردادهای بانکی، معامله را تنظیم می کنند.

۲۱- فقیهان و مجتهدان چگونه و بر اساس کدام قاعده و اصل، شکل خاص معامله و ربا در این زمان معین می کنند نام برده و توضیح دهید؟

قاعده «حل الله البیع و حرم الربا»- در هر یک از شوه های داد و ستد، ربا شکل خاصی پیدا می کند که باید تشخیص داده شود، این شکل های خاص نیازهای متغیر ما هستند که فقیهان و مجتهدان بر اساس آن اصل ثابت، و با تحقیق و مطالعه در کتاب و سنت، شکل های خاص ربا و معامله در این زمان را معین می کنند و به کسانی که مجتهد نیستند، اعلام می کنند تا مطابق با آن عمل کنند.

۲۲- در چه شرایطی اسلام در کنار قوانین ثابت و متغیر، برای حاکم نظام اسلامی اختیارات ویژه ای در نظر گرفته است؟ توضیح دهید؟ در کنار قوانین ثابت و متغیر، اسلام برای حاکم نظام اسلامی اختیارات ویژه ای در نظر گرفته است که این اختیارات بیشتر در مواردی است که یک مورد مهم بایک مورد مهم تر در تضاد قرار می گیرد و شرایط ویژه ای پیش می آورد که نیازمند قانون جدید است و حاکم اسلامی می تواند این قانون جدید را وضع کند

۲۳- وقتی خداوند پیامبر جدیدی برای هدایت مردم می فرستد، وظیفه پیروان پیامبر قبل چیست؟ خداوند فقط یک دین و یک راه برای هدایت انسان ها فرستاده است که از آن به اسلام تعبیر می شود. هر یک از پیامبران، این دین الهی را درخور فهم و اندیشه انسان های دوران خود بیان کرده اند. آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد. هر پیامبری که می آمد، به آمدن پیامبر بعدی بشارت می داد و بر پیروی از او تاکید می کرد. بنابراین، وجود دو یا چند دین در یک زمان نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورد و هاند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از پیامبران گذشته است.

سوالات درس چهارم

۱- بر اساس عبارت قرآنی «فاتوبسوره من مثله» کسی که می پندارد قرآن کریم از جانب خدا نیست، برای اثبات ادعای خود چه باید بکند؟
سوره ای مانند آن بیاورد.

۲- آیه «والسما بیناها و انال موسعون» الف (مربوط به کدام یک از نکات علمی بی سابقه قرآن است؟ ب) پیام آن ربنویسید؟
الف) انبساط جهان ب) ذکر این نوع نکات علمی فقط از خداوند متعال امکان پذیر است که آگاه به همه علوم می باشد.

سوالات صحیح / غلط

۳- جامعیت قرآن به گونه ای است که فقط از امور معنوی و رابطه انسان با خدا سخن می گوید؟
غلط

۴- از ویژگی های محتوایی قرآن کریم «موزون بودن کلمات و رسایی تعبیرات» می باشد؟
غلط

۵- هر پیامبری باید از سوی خدا نشانه و آیتی بیاورد که مردم زمانش به معجزه بودن آن اعتراف داشته باشند.
صحیح

سوالات تکمیلی

- ۶- جنبه های اعجاز قرآن کریم یکی..... و دیگری..... است.
- ۷- نفوذ خارق العاده قرآن کریم در افکار و قلوب، از نشانه های اعجاز..... این کتاب آسمانی است.
- ۸- قرآن کریم بابیش از..... آیه در طول..... سال به تدریج نازل شده است.
- ۹- مخالفان قرآن کریم متن هایی ارائه کرده اند که برای افاد..... ممکن است بی عیب جلوه کند.
- ۱۰- ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه ها و جمله ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات، مربوط به کدام جنبه اعجاز قرآن کریم است؟ لفظی

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱۱- اصطلاحات داده شده را تعریف کنید؟ (الف) معجزه (ب) آیت
- الف) کارهای خارق العاده که هیچ کس بدون تائید و اذن خداوند قادر به انجام آن ها نیست. (ب) نشانه
- ۱۲- آسان ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن چیست؟ آوردن سوره ای مشابه یکی از سوره های قرآن کریم
- ۱۳- موزون بودن کلمات و رسایی تعبیرات، مربوط به کدام یک از جنبه های اعجاز قرآن کریم است؟ لفظی
- ۱۴- جنبه های اعجاز قرآن کریم را نام ببرید؟ (قرآن کریم از چه جهاتی معجزه است؟) ۱- لفظی ۲- محتوایی
- ۱۵- چرا اندیشمندان اسلامی کار خارق العاده انبیاء را معجزه می نامند؟ زیرا عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور آشکار می شود.
- ۱۶- این جنبه از اعجاز قرآن برای کسانی که زبان قرآن را نمی دانند و فقط از ترجمه ها استفاده می کنند نیز، قابل فهم و درک است. اعجاز محتوایی
- ۱۷- چرا معجزه جاوید پیامبر خاتم (ص) از نوع کتاب است؟ چون دین آخرین پیامبر باید برای تمامی زمان ها تا روز قیامت باشد بنابراین معجزه اش نه تنها برای مردم زمان خودش قابل استفاده، بلکه برای آیندگان نیز مورد استفاده قرار گیرد
- ۱۸- جنبه های اعجاز محتوایی قرآن کریم را نام ببرید؟ (الف) انسجام درونی در عین نزول تدریجی (ب) تاثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت (ج) جامعیت و همه جانبه بودن (د) ذکر نکات علمی بی سابقه
- ۱۹- دو نمونه از نکات علمی بی سابقه که قرآن به آنها اشاره فرموده است، را نام ببرید؟ ۱- نیروی جاذبه ۲- انبساط جهان
- ۲۰- معجزه حضرت موسی (ع) چه تناسبی با زمان نبوت ایشان داشته است؟ پیامبری حضرت موسی (ع) در دورانی بود که سحر و جادو رواج داشت؛ بنابراین حضرت موسی (ع) باید عملی انجام می داد که فراتر از کار ساحران و جادوگران باشد، تا مردم بدانند که ساحران در برابر قدرت خداوند، ناتوان و ضعیف اند.

سوالات تشریحی

- ۲۱- اعجاز لفظی قرآن را توضیح دهید؟ (قرآن از جنبه لفظی چگونه معجزه است؟) خداوند برای بیان معارف ژرف و عمیق قرآن، زیباترین و مناسب ترین کلمات و عبارت را انتخاب کرده است تا به بهترین وجه، معنای مورد نظر را برساند و دل های آماده را به سوی حق جذب کند. هر کس با زبان عربی آشنا باشد، به محض خواندن قرآن، درمی یابد که آیات آن با سایر سخن ها کاملاً فرق می کند و به شیوه ای خاص بیان شده است.
- ۲۲- از نشانه های اعجاز محتوایی قرآن «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» را توضیح دهید؟ می دانیم که آثار و نوشته های اولیه دانشمندان و متفکران با آثار دوران پختگی آنها متفاوت است. از این رو، معمولاً در نوشته های گذشته خود تجدید نظر می کنند اما باینکه قرآن بیش از شش هزار آیه دارد و در طول ۲۳ سال به

تدریج بر پیامبر(ص) نازل شده و در باره موضوعات متنوعی سخن گفته است، نه تنها میان آیات آن، تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه آیاتش دقیق تراز اعضای یک بدن بایکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تایید می کنند.

۲۳- از نشانه های اعجاز محتوایی قرآن « جامعیت و همه جانبه بودن » را توضیح دهید؟ با وجود اینکه قرآن کریم حدود پانزده قرن پیش نازل شده، در مورد همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی کمال بدان نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده است. این کتاب فقط از امور معنوی، یا آخرت و رابطه انسان با خدا سخن نمی گوید؛ بلکه از زندگی مادی و دنیوی انسان، مسئولیت های اجتماعی و رابطه وی با انسان های دیگر سخن می گوید و برنامه ای جامع و همه جانبه را در اختیارش قرار می دهد.

۲۴- از نشانه های اعجاز محتوایی قرآن « ذکر نکات علمی بی سابقه » را توضیح دهید؟ در جامعه ای که علم و دانش جایگاهی نداشت و خبری از رشته هایی مانند فیزیک، زیست شناسی، گیاه شناسی و ستاره شناسی نبود، قرآن کریم به برخی نکات علمی اشاره می کند که در تمام دنیای آن روز بی سابقه بود و بعدها به مرور زمان توسط دانشمندان کشف گردید.

۲۵- اشاره قرآن به نکات علمی در جامعه ای که در آن علم و دانش جایگاهی نداشت، گویای چیست؟ گویای آن است که قرآن کریم بسیار فراتر از علم آن روز جامعه سخن گفته و ذکر این قبیل نکات علمی فقط از کسی ساخته است که آگاه به همه علوم باشد؛ یعنی خداوند متعال

۲۶- معجزه آخرین پیامبر برای اینکه برای تمامی زمان ها جاوید باشد، چه ویژگی هایی باید داشته باشد؟

۱- مردم زمان خودش به معجزه بودن آن معترف باشند. ۲- آیندگان هم معجزه بودن آن را تایید کنند.

سوالات درس پنجم

۱- باتوجه به عبارت قرآنی «اللهم اعلم حیث یجعل رسالته» خداوند مسئولیت پیامبری را برعهده چه کسانی قرار می دهد؟ کسانی که توانایی و ویژگی انجام این مسئولیت را دارند.

سوالات صحیح / غلط

۲- اولین و معتبرترین مرجع برای فهم عمیق آیات الهی، گفتار و رفتار پیامبر(ص) است.

۳- ولایت و سرپرستی جامعه برای اجرای قوانین الهی را ولایت معنوی می گویند.

۴- رسول خدا(ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی در مسیر قرب الهی به مرتبه ای از کمال نائل آمد که می توانست در درون افراد تصرف نماید.

صحیح

۵- پیامبر اکرم(ص) قرآن کریم را که به تدریج نازل می شد، مرتب و تنظیم کرد و در اختیار آیندگان قرارداد.

صحیح

سوالات تکمیلی

۶- اولین و معتبرترین مرجع برای فهم عمیق آیات الهی و پیامبر(ص) است.

گفتار - رفتار

۷- مراجعه به طاعت و انجام دستورهای وی بر مسلمانان است.

حرام

۸- کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند، در حالی که فرمانشان نشأت گرفته از قرآن نیست نامیده می شوند.

طاغوت

۹- میزان بهره مندی انسان ها از هدایت معنوی به درجه و آنان بستگی دارد.

ایمان - عمل

۱۰- امام باقر(ع) در حدیثی اسلام را بر پایه استوار دانسته اند که مهم ترین آنها نام دارد.

پنج - ولایت

سوالات کوتاه پاسخ

۱۱- اصطلاحات داده شده را تعریف کنید؟ (الف عصمت ب) تفسیر ج) طاغوت

الف) محفوظ بودن از گناه ب) تعلیم و تبیین ج) کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند، درحالی که فرمان و قانونشان نشأت گرفته از قرآن نیست «طاغوت» نامیده می شوند.

۱۲- پیامبر اکرم (ص) به منظور هدایت مردم، علاوه بر ابلاغ وحی، چه کارهایی انجام می داد؟ ۱- تعلیم و تبیین قرآنت (مرجعیت دینی) ۲- اجرای قوانین الهی از طریق تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)

۱۳- اگر پیامبری در مقام تعلیم و تبیین دین معصوم نباشد، چه پیامدی خواهد داشت؟ امکان انحراف در تعالیم الهی پیدا می شود و اعتماد مردم به دین از بین می رود.

۱۴- اگر پیامبری در دریافت و ابلاغ وحی معصوم نباشد چه پیامدی خواهد داشت؟ دین الهی به درستی به مردم نمی رسد و امکان هدایت از مردم سلب می شود.

۱۵- اگر پیامبری در اجرای احکام الهی معصوم نباشد چه پیامدی خواهد داشت؟ امکان دارد کارهایی که مخالف دستورهای خداست، انجام دهد و مردم نیز از او سرمشق بگیرند و مانند او عمل کنند و به گمراهی دچار شوند.

۱۶- چرا عصمت لازمه پیامبری است؟ زیرا بدون عصمت، اعتماد مردم به پیامبران از بین می رفت و از آنان پیروی نمی کردند.

۱۷- منظور از اینکه پیامبران از گناه محفوظ اند چیست؟ یعنی آنان کارهایی را که خداوند واجب کرده است، انجام می دادند و کارهایی را که خداوند حرام کرده است، ترک می کردند.

۱۸- سه مسئولیت پیامبر اکرم (ص) را در حوزه رسالت فقط نام ببرید؟ ۱- دریافت و ابلاغ وحی ۲- مرجعیت دینی ۳- ولایت ظاهری

۱۹- مراجعه به طاغوت و انجام دستورهای وی بر مسلمانان چه حکمی دارد؟ حرام است.

۲۰- برترین مقام پیامبر (ص) چیست؟ ولایت معنوی

۲۱- کاتبان و حافظان وحی چه کسانی هستند؟ نویسندگان قرآن را «کاتبان وحی»، و حفظ کنندگان آیات قرآن را «حافظان وحی» می گفتند.

۲۲- دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی را نام ببرید؟ ۱- ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام ۲- ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت ۳- ضرورت حفظ استقلال جامعه اسلامی

۲۳- چرا پیامبر اکرم (ص) علاوه بر رساندن وحی به مردم «وظیفه تبیین و تعلیم قرآن کریم» را نیز برعهده داشت؟ تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند. و جزئیات احکام و قوانین آن را بفهمند.

۲۴- طاغوت را تعریف کنید؟ کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند، درحالی که فرمان و قانونشان نشأت گرفته از فرمان الهی نیست «طاغوت» نامیده می شوند.

۲۵- قاعده نفی سبیل را تعریف کنید؟ قرآن کریم از مومنان می خواهد که سلطه بیگانگان را نپذیرند و زیر بار آنها نروند؛ این حاکم قرآنی را «قاعده نفی سبیل» می گویند.

سوالات تشریحی

۲۶- پیامبر به عنوان مرجع دینی چه کارهایی را انجام می داد؟ پیامبر اکرم (ص) علاوه بر رساندن وحی به مردم، وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم را نیز برعهده داشت تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند و جزئیات احکام و قوانین را بفهمند و شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند.

۲۷- ولایت ظاهری، که از مسؤولیت های سه گانه پیامبر اکرم (ص) است، را توضیح دهید؟ ولایت به معنای سرپرستی و رهبری است. پیامبر (ص) به محض اینکه مردم مدینه اسلام را پذیرفتند، به این شهر هجرت کرد و به کمک مردم آن شهر (انصار) و کسانی که از مکه آمده بودند (مهاجران) حکومتی را که بر مبنای قوانین اسلام اداره می شد، پی ریزی نمود.

۲۸- از ضرورت تشکیل حکومت اسلامی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» را شرح دهید؟ اسلام یک دین کاملاً اجتماعی است و یکی از اهداف ارسال پیامبران، آن بود که مردم جامعه ای بر پایه عدل بنا کنند. این هدف بزرگ بدون وجود یک نظام حکومتی سالم میسر نیست.

۲۹- ولایت معنوی رابه عنوان برترین مقام پیامبر اکرم (ص) توضیح دهید؟ ایشان با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه ای از کمال نائل شد که می توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی، در عالم خلقت تصرف نماید. به طور مثال، به اذن الهی قادر بود بیمار را شفا بخشد، بلایی را از شخص یا جامعه دور نماید و حاجات مردم را در صورتی که صلاح آن ها در آن باشد، برآورده سازد.

۳۰- مصونیت از گناه و خطا در پیامبران به چه صورت است؟ آیا یک مانع بیرونی (فرشته) آنان را از گناه و خطا حفظ می کند یا آنان با اختیار خود به سمت گناه و خطا نمی روند؟ توضیح دهید؟ پیامبران با اینکه مانند ما انسان ها «غریزه» و «اختیار» دارند، در مقام عمل به دستورات الهی دچار گناه نمی شوند زیرا کسی گناه می کند که هوی و هوس بر او غلبه کند و کسی که حقیقت گناه و معصیت را مشاهده می کند و می داند که با انجام آن، از چشم خدا می افتد و از لطف و رحمت او دور می شود، محبت به خداوند رابه هیچ چیز عوض نمی کند، ما انسانها در مورد «بعضی» از گناهان معصوم هستیم و حتی تصور آن ها نیز برای ما ناراحت کننده و آزار دهنده هستند، اما پیامبران در مورد «همه» گناهان عصمت دارند.

خلاصه: (پیامبران در مقام عمل به دستورات الهی دچار گناه نمی شوند زیرا حقیقت گناه و معصیت را مشاهده می کنند و می دانند که با انجام گناه از لطف و رحمت خداوند دور می شوند و محبت به خداوند را با هیچ چیز عوض نمی کنند.)

سوالات درس ششم

- ۱- پیامبر اکرم (ص) برابری همه افراد را در برابر قانون اعلام کرد و در مقابل تعصبات قومی و قبیله ای ایستاد. صحیح
- ۲- پیامبر (ص) در آئین مال رابه صورت مساوی بین همه تقسیم می کرد. صحیح
- ۳- دفاع منطقی از اعتقادات، یکی از عوامل حفظ همبستگی و وحدت میان مسلمانان است. صحیح
- ۴- مستکبران جهانی با تفرقه و جنگ میان مسلمانان در صدد نابودی اسلام و ضعیف نگه داشتن همه مسلمانان هستند. صحیح
- ۵- برای حفظ وحدت باید کسانی را که به ظاهر خود را مسلمان می نامند، بشناسیم و فریب آنان را نخوریم. صحیح

سوالات تکمیلی

- ۶- پیامبر (ص) با داروهای خویش بیماران..... و..... را درمان می کرد. غفلت زده- سرگشته
- ۷- پیامبر (ص) فرمودند: « اقوام و ملل پیشین بدین سبب ، دچار سقوط شدند که اجرای..... را می داشتند. عدالت، تبعیض
- ۸- رفتار رسول خدا (ص) با مردم به قدری محبت آمیز بود که مردم، ایشان را..... خود می دانستند.
- ۹- یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا (ص) بود، و ایشان در این مورد با..... کرد. اجرای عدالت- قاطعیت عمل

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱۰- پیامبر (ص) چگونه عدالت را میان مسلمانان برقرار کرد؟ با تقسیم مساوی بیت المال میان مسلمانان و اینکه میان عرب و غیر عرب فرق نگذاشتن
- ۱۱- دومورد از آرا و ادبیت هایی که سران قریش در مورد رسول خدا (ص) انجام می دادند را بنویسید؟ ۱- به او ساحر و جادوگر می گفتند ۲- خاکستر بر سر و رویش می پاشیدند.
- ۱۲- رسول خدا (ص) چه موضوعی رابه عنوان یکی از اهداف مهم حکومت الهی معرفی و با قاطعیت به آن عمل کرد؟ اجرای عدالت
- ۱۳- پیامبر حکومت خود را کجا بنهاد و چقدر سال طول کشید؟ مدینه- ۱۰ سال

- ۱۴- چه عاملی باعث شد که متکبران و برخی از بزرگان قبایل، جنگ هایی را علیه پیامبر(ص) به راه انداختند و موضع پیامبر(ص) در این مورد چه بود؟ آنان تعالیم اسلام را به ضرر خود می دیدند- بسیج مسلمانان
- ۱۵- مذمت کسانی که کارو فعالیت نمی کردند و فقط عبادت می کردند مربوط به کدام ویژگی پیامبر(ص) به عنوان اسوه بود؟ مبارزه با فقر و محرومیت
- ۱۶- پیامبر(ص) چه کسانی را از مصادیق آن هایی می داند که به او ایمان نیاورده اند؟ کسانی که باشکم سیر بخوابند و همسایه شان گرسنه باشد.
- ۱۷- کدام عامل باعث شد که حتی آزار و اذیت های مردم، سبب دوری پیامبر(ص) از آن ها نگردد؟ علاقه به نجات مردم از گمراهی
- ۱۸- مهم ترین ثمره اخوت مسلمانان با یکدیگر چیست؟ به وجود آمدن قدرت بزرگی است که زورگویان و مخالفان با اسلام را از تجاوز به حقوق ملت های اسلامی باز می دارد و فرصت پیشرفت مسلمانان را فراهم می کند.
- ۱۹- چگونه می توان از تلاش ها و مجاهدت های پیامبر اکرم(ص) قدر دانی کرد؟ با اتحاد و همدلی با یکدیگر و نگذاریم دشمنان اسلام زحمات و تلاش های آن حضرت را بی اثر کنند.
- ۲۰- برای اینکه از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم، شایسته است چه کاری انجام دهیم؟ اعتقادات خود را با «دانش» و «استدلال» اعتلاء و ارتقاء ببخشیم.
- ۲۱- با توجه به لزوم حفظ وحدت، مسلمانان باید بر چه اساسی از اعتقادات خود دفاع منطقی نمایند؟ اعتقادات خود را با دانش و استدلال، اعتلاء و ارتقاء ببخشند و بر اساس معرفت و استدلال دفاع منطقی کنند.
- ۲۲- برای اینکه مسلمانان بتوانند وحدت رامیان خود تقویت کنند نیازمند چه برنامه هایی هستند؟ نیازمند اجرای برنامه های دقیقی هستیم که نقشه های تفرقه افکنانه استعمارگران و عوامل آنان را در سرزمین های اسلامی خنثی کند و دل های مسلمانان را به یکدیگر نزدیک کند.

سوالات تشریحی

- ۲۳- پنج مورد از سیره و روش رسول خدا(ص) را در رهبری بنویسید؟
- ۱- تلاش برای برقراری عدالت و برابری ۲- محبت و دارا با مردم ۳- سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم ۴- مبارزه با فقر و محرومیت ۵- برابری و اخوت اسلامی
- ۲۴- از سیره پیامبر(ص) در رهبری جامعه، «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» را توضیح دهید؟
- یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا(ص) اجرای عدالت بود و ایشان در این مورد با قاطعیت عمل کرد و کوشید تا جامعه ای عادلانه بنا کند که در آن از تبعیض خبری نباشد و همه در برابر قانون الهی یکسان باشند آن حضرت، درآمد بیت المال را میان مسلمانان به تساوی تقسیم کرد و فرقی میان عرب و غیر عرب نمی گذاشت. به همه بردباری و ملایمتی که در برابر ضایع شدن حق شخصی خود داشت، در برابر ضایع شدن افراد جامعه می ایستاد و کوتاه نمی آمد و متجاوزان حقوق مردم را در هر موقعیت و مقامی که بود، مجازات می کرد.
- ۲۵- از سیره پیامبر(ص) در رهبری جامعه، «محبت و مدارا با مردم» را توضیح دهید؟
- رفتار رسول خدا(ص) با مردم به قدری محبت آمیز بود که مرد، ایشان را پدر مهربان خود می دانستند و در سختی ها به ایشان پناه می بردند. هر کس به خانه آن حضرت می رفت، به او احترام می گذاشت تا آنجا که گاهی ردای خود را زیر پای او پهن می کرد یا بر جای خود می نشاند. هرگز در مقابل یارانش پای خود را دراز نمی کرد و سعی می کرد تا وقتی که آنها نشسته اند، در کنارشان باشد....
- ۲۶- از سیره پیامبر(ص) در رهبری جامعه، «سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم» را توضیح دهید؟
- پیامبر(ص) چنان علاقه مند به نجات مردم از گمراهی بود که سختی ها و آزارهای این راه، هرگز سبب دوری او از مردم نگردید و آن قدر برای هدایت شان شبانه روز تلاش کرد که خداوند در این باره خطاب به مسلمانان فرمود: رنج شما برای او سخت و دشوار است و بر هدایت شما حریص است. آن حضرت، تلاش می کرد حتی کسانی را که با ایشان می جنگیدند هدایت کند و به سوی حق دعوت نماید.
- ۲۷- از سیره پیامبر(ص) در رهبری جامعه، «مبارزه با فقر و محرومیت» را توضیح دهید؟

رسول خدا(ص) هم بافقر مبارزه می کرد و به دنبال جامعه ای آباد و دور از محرومیت بود و هم باکوچک شمردن فقیران و بینوایان به مخالفت برمی خاست. از این رو، مردم رابه کار و فعالیت تشویق می کرد، ازبیکاری بدش می آمد و کسانی راکه فقط عبادت می کردند و کار نمی کردند، مذمت می کرد.

۲۸- ازسیره پیامبر(ص) دررهبری جامعه، «برابری و اخوت اسلامی» راتوضیح دهید؟ رسول خدا(ص) باارزش های جاهلی مبارزه کرد. یکی ازاین ارزش ها تعصب های قومی و نژادی بود. آن حضرت برتری عرب برغیر عرب راکه ازسنت های غلط جاهلی بود، باطل کرد و هرگونه فخر وافتخار به این گونه مسائل رامذموم شمرد، ملاک وی درتقسیم بندی، تقوای انسان ها بود .

۲۹- چرادرزمان رسول خدا(ص) مردم درلحظات سرنوشت ساز، دستور ایشان رابه درستی نمی پذیرفتند؟ بسیاری از اعراب به علت این که هنوز فرهنگ اسلامی راجایگزین فرهنگ جاهلی نکرده بودند، فرمان پیامبر(ص) رامانند فرمان بزرگان قوم خود می دانستند، به همین علت درلحظات سرنوشت ساز به جای فرمان الهی به فرمان بزرگان قوم خود متمایل می شدند.

۳۰- رسول خدا(ص) به مسلمانان درجنگ باکفاررعایت چه اموری راسفارش نموده اند؟

۱- کودکان و پیران وزنان رانکشید

۲- حیوانات حلال گوشت رانکشید، مگر اینکه برای تغذیه نیاز داشته باشید.

۳- هرگز آب مشرکان رازهرآلودنکنید.

۴- مزارع و نخلستان ها رانسوزانید.

۵- اگرکافری درجنگ کشته شداورا مثله نکنید.

۳۱- برای حفظ همبستگی و وحدت میان مسلمانان چه نکاتی راباید رعایت کنیم؟ ۱- خود رازسایر مسلمانان دور ندانیم و برای پیشرفت جهان

اسلام و پیروزی و سربلندی مسلمانان ، درتمام نقاط جهان تلاش کنیم ۲- ازاهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم. ۳-

ازمظلوان درتمام نقاط جهان، باروش های درست دفاع کنیم و برای رهایی آنان ازظلم بکوشیم ۴- اعتقادات خود رابادانش و استدلال ، اعتلا و ارتقا

بخشیم ۵- کسانی راکه به ظاهر خود را مسلمان می نامند، ولی با دشمنان اسلام دوستی می ورزند، بشناسیم و فریب برنامه های آنان رانخوریم

۳۲- چهارنکته ازپیام امام خمینی (ره) به مسلمانان رادرخصوص دعوت به اتحاد و همبستگی بنویسید؟ ای مسلمانان جهان که به حقیقت اسلام

ایمان دارید ۱- به پاخیزید و در زیر پرچم توحید و دین اسلام مجتمع شوید ۲- دست خیانت ابرقدرتها رازممالک خود و خزائن سرشار آنان

کوتاه کنید. ۳- دست از اختلافات و هواهای نفسانی بردارید. ۴- بر فرهنگ اسلامی تکیه کنید و با غرب و غرب زدگی مبارزه کنید و روی پای خود بایستید.

سوالات درس هفتم

سوالات صحیح/غلط

- ۱- پس ازپیامبر(ص) لازم است امام معصوم مسئولیت های ابلاغ وحی و تعلیم و تبیین دینی رابه انجام برساند. غلط
- ۲- چون اهل بیت(ع) معصوم هستند، سخن و عمل آنان معیار وملاک است و باید به نظر آنان عمل کرد. صحیح
- ۳- دردیدارخویشان تنها علی(ع) به پیامبر(ص) ایمان آورد. صحیح
- ۴- علی(ع) درهمه چیز نسبت به پیامبر(ص) شبیه هارون به موسی(ع) است. غلط
- ۵- همان طور که قرآن همیشگی است، وجود امامان معصوم درکنارنیز همیشگی است. صحیح
- ۶- منظور ازاهل بیت درحدیث ثقلین، به صورت خاص دوازده امام معصوم است. غلط
- ۷- براساس آیه تطهیر، اهل بیت ، ازهرگونه ناپاکی درونی و بیرونی و گناه و اشتباه معصوم هستند. صحیح
- ۸- کلمه «ولی» درحدیث «من کنت مولاه» به معنی سرپرست و دوست آمده است. غلط
- ۹- تشخیص عصمت برای انسان ممکن نیست و فقط خدا است که تعیین کننده فرد شایسته احراز مقام امامت است. صحیح
- ۱۰- باتوجه به آیه «یاایها الذین آمنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم» دستورخدا بر اطاعت مطلق و بی قید و شرط از «اولی الامر» صحیح

سوالات تکمیلی

- ۱۱- حضرت فاطمه زهرا(س) جزء..... است و دارای علم وعصمت کامل می باشند و پیروی از کلام ایشان بر همه مسلمانان..... است.
اهل بیت- واجب
- ۱۲- لازمه جانشینی رسول خدا(ص) کامل و..... از گناه واشتباه است.
علم و معرفت- عصمت
- ۱۳- براساس حدیث..... در صورتی مسلمانان گمراه نمی شوند که به قرآن و اهل بیت تمسک جویند.
ثقلین
- ۱۴- همیشگی بودن وجود معصوم از دقت در مفهوم حدیث..... به دست می آید.
ثقلین
- ۱۵- لازمه جانشینی پیامبر(ص)..... است که از دقت در آیه به دست می آید.
علم وعصمت- آیه تطهیر
- ۱۶- برخورداری امام، از ویژگی های خاص پیامبر(ص) نشانه بردوش داشتن همه مسئولیت های پیامبر، به جز..... است.
دریافت و ابلاغ وحی
- ۱۷- حدیث جابرو حدیث غدیر به ترتیب بانزول آیه و..... مرتبط است.
اولی الامر- تبلیغ
- ۱۸- وجود خطرات تهدید برای پیامبر(ص) از دقت در آیه به دست می آید.
ابلاغ

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱۹- دومورد از نکاتی راکه پیامبر(ص) در ارتباط با قرآن و اهل بیت(ع) در حدیث ثقلین بیان فرمودند، بنویسید؟
۱- همان طور که قرآن همیشگی است؛ وجود معصوم نیز در کنار آن همیشگی است.
۲- همان طور که قرآن و پیامبر از هم جدا نمی شوند، قرآن و اهل بیت نیز همواره با هم اند.
- ۲۰- اولی الامر چه کسانی هستند؟ حضرت علی(ع) و یازده فرزند ایشان
- ۲۱- لازمه جانشینی پیامبر(ص) چیست؟ علم و معرفت کامل وعصمت
- ۲۲- آیه تطهر در کجا نازل شده است؟ خانه ام سلمه همسر پیامبر(ص)
- ۲۳- چرانی توان برای هدایت به تنهایی از قرآن کمک گرفت؟ زیرا قرآن و اهل بیت در کنار هم باعث هدایت می شوند.
- ۲۴- چه مسئولیت هایی پس از پیامبر(ص) باقی ماند؟ تعلیم و تبیین قرآن(مرجعیت دینی)- اجرای قوانین الهی باتشکیل حکومت اسلامی(ولایت ظاهری)
- ۲۵- به جز امامان بزرگوار و پیامبر(ص) چه کسی علم وعصمت کامل را دارا بوده است؟ حضرت فاطمه زهرا(س)
- ۲۶- اهمیت ابلاغ مسئله ولایت وجانشینی علی(ع) ، توسط پیامبر(ص) در روز غدیر چه قدر بود؟ آن قدر مهم بود که اگر انجام نمی شد مانند این بود که رسالت پیامبر(ص) انجام نشده است.
- ۲۷- منظور از حجه الوداع چیست؟ به آخرین حج پیامبر(ص) گفته می شود.
- ۲۸- ولایت به چه معناست؟ به معنی سرپرستی و رهبری جامعه است.
- ۲۹- ولی در حدیث غدیر به چه معنایی آمده است؟ سرپرست
- ۳۰- کدام حدیث بیانگر آن است که حضرت علی(ع) مشاور و پشتیبان و شریک وجانشین پس از پیامبر است؟ حدیث منزلت
- ۳۱- تبریک وتهنیت مردم به حضرت علی (ص) پس از پایان کدام واقعه ونشانه چه بود؟ واقعه غدیر- قبول امامت حضرت علی(ع) واعلام رضایت و وفاداری خود به ایشان

سوالات تشریحی

- ۳۲- چرانتنها خداوند می تواند فرد شایسته مقام امامت رامعرفی کند؟ از آنجا که امام همه مسئولیت های پیامبر(ص) جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد، باید صفات و ویژگی های خاصی داشته باشد تا مردم در درستی راهنمایی های وی به یقین و اطمینان برسند؛ عصمت یکی از این ویژگی هاست، تشخیص عصمت برای انسان ها ممکن نیست. بنابراین، تنها کسی که می تواند فرد شایسته مقام امامت رامعرفی کند، خداست.
- ۳۳- با بررسی آیات واحادیثی نظیر ولایت، تطهیر، منزلت وثقلین نکاتی روشن می شود، دو مورد از آنها رابنویسید؟

- ۱- پیامبر اکرم (ص) حضرت علی (ع) و یازده فرزند ایشان را جانشین خود معرفی کرده است و آنان عهده دار مسئولیت امامت اند.
- ۲- لازمه این مرتبه از جانشینی، علم و معرفت کامل و عصمت از گناه و اشتباه است.
- ۳۴- از موارد تعیین امام « حدیث منزلت » را شرح دهید؟ وقتی خداوند حضرت موسی (ع) را مأمور مبارزه با فرعون کرد، آن حضرت از خداوند خواست که برادرش هارون را مشاور و پشتیبان و شریک در امر هدایت مردم قرار دهد. پیامبر (ص) نیز بارها به حضرت علی (ع) فرمود: تو برای من به منزله هارون برای موسی هستی، جز اینکه بعد از من پیامبری نیست.
- ۳۵- بر اساس حدیث ثقلین، دو چیز گرانبها که پیامبر (ص) پس از رحلا خود برای مردم به جا گذاشتند، چه بود و درباره آنها چه سفارشی فرمود؟ کتاب خدا و عترت که پیامبر (ص) سفارش فرمود تا وقتی که به این دو تمسک جویند، هرگز گمراه نمی شوید و این دو هیچ گاه از هم جدا نمی شوند.
- ۳۶- با دقت در آیه « ابلاغ » پاسخ دهید چرا خداوند به پیامبر (ص) وعده می دهد که او را حفظ خواهد کرد؟ زیرا ابلاغ این پیام، منافع برخی را به خطر می انداخت و احتمال آن بود که به مخالفت برخیزند.

آیات و احادیث

- ۳۷- حدیث شریف « من كنت مولاه فهذا علي مولاه » را ترجمه کنید. هر کس من ولی اویم، علی نیز ولی و سرپرست اوست.
- ۳۸- با توجه به حدیث شریف « انی تارک فیکم الثقلین » در چه صورتی مسلمانان گمراه نمی شوند؟ در صورتی که به قرآن و اهل بیت (ع) تمسک بجویند.
- ۳۹- در آیه شریفه « انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیرا » کدام ویژگی اهل بیت بیان شده است؟ و یک پیام از آن استخراج کنید؟
- ۱- ویژگی عصمت، یعنی پاک بودن از گناه و خطا
- ۲- این واقعه عصمت پیامبر (ص)، حضرت علی (ع)، حضرت فاطمه (س)، امام حسن (ع) و امام حسین (ع) را بیان می کند.
- ۴۰- با دقت در آیه شریفه « انام ولیکم الله..... والذین آمنوا..... » به سوالات زیر پاسخ دهید؟
- ۱- آیه را تکمیل کنید؟ و رسول- الذین یقیمون الصلاه و یؤتون الزکاه و هم راکعون
- ۲- مصداق آیه چه کسی است؟ حضرت علی (ع)
- ۳- به چه آیه ای مشهور است؟ ولایت
- ۴۱- عبارت قرآنی « یا ایها الرسول بلغ ما انزل الک من ربک وان لم تفعل فما بلغت رسالتک » را
- ۱- ترجمه کنید. ای پیامبر آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده، ابلاغ کن و اگر انجام دهی، رسالت او را انجام نداده ای
- ۲- آیه به کدام مأموریت مهم پیامبر (ص) اشاره دارد؟ معرفی حضرت علی (ع) به عنوان جانشین خود در غدیر خم
- ۴۲- با توجه به آیه شریفه « یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول واولی الامر منکم »
- ۱- آیه را ترجمه کنید. ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا اطاعت کنید و از رسول و ولی امرتان اطاعت کنید.
- ۲- پیام آیه را بنویسید. مسلمانان باید از خدا و رسول و صاحب امر در برنامه های زندگی خود اطاعت کنند و چون این سه اطاعت در کنار هم قرار گرفته اند، سرپیچی از هر مورد، حرام است.
- ۴۳- چرا جابر در مورد مصداق اولی الامر از پیامبر (ص) سوال کرد؟ معمولا وقتی حکم کلی نازل می شد، مسلمانان جزئیات آن را از پیامبر (ص) می پرسیدند، وقتی هم آیه اولی الامر نازل شد، جابر بن عبد الله انصاری نزد پیامبر (ص) رفت و پرسید « یا رسول الله ما خدا و رسول او را شناختیم، لازم است اولی الامر را بشناسیم »
- ۴۴- در مورد اینکه دو مسئولیت پیامبر اکرم (ص) یعنی « تعلیم و تبیین دین (مرجعیت علمی) و « ولایت و حکومت » پس از ایشان چه سرنوشتی پیدامی کنند چند فرض مطرح است؟
- ۱- قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) در این باره سکوت کرده اند.
- ۲- همچون مسئولیت اول، پایان این دو مسئولیت رانیز اعلام نموده اند.
- ۳- جانشین را تعیین نموده و دو مسئولیت « تعلیم و تبیین » و « ولایت و حکومت » را بر عهده وی قرار داده اند.

- ۴۵- چرا بطلان این فرض که «قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) در مورد تدویم دواستولیت «تعلیم و تبیین دین و ولایت و حکومت» پس از رحلت رسول اکرم (ص) در این باره سکوت کرده اندروشن است؟ زیر قرآن کریم، هدایتگر مردم در همه امور زندگی است؛ و ممکن نیست نسبت به این دو مسئلته مهم که به شدت درسرنوشت جامعه اسلامی تاثیر گذار است بی تفاوت باشد. همچنین پیامبر اکرم (ص) آگاه ترین مردم نسبت به اهمیت و جایگاه این مسئلته هاست و نمی تواند از کنار چنین مسئله مهمی با سکوت و بی توجهی بگذرد در حقیقت، بی توجهی به این مسئله بزرگ، خود دلیلی بر نقض دین اسلام است؛ و این در حالی است که دین اسلام کامل ترین دین الهی است.
- ۴۶- چرا صحت این فرض که قرآن «همچون مسئلته اول، پایان این دواستولیت «تعلیم و تبیین» و «ولایت و حکومت» را نیز اعلام نموده اند» صحیح نیست؟ زیرا نیاز جامعه به حکومت و تعلیم و تبیین دین، پس از رسول خدا (ص) نه تنها از بین نرفت، بلکه افزایش هم یافت؛ زیرا گسترش اسلام در نقاط دیگر، ظهور مکاتب و فرقه های مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات جدید اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را به دنبال داشت و نیاز به امام و رهبری که در میان انبوه افکار و عقاید، حقیقت را به مردم نشان دهد و جامعه را آن گونه که پیامبر اداره می کرد، اداره نماید، افزون ترمی شد. علاوه بر اینکه اصولا حکومت و اداره جامعه و تعلیم و تبیین دین، امری تمام شدنی و پایان پذیر نیست و همواره جامعه نیازمند حاکم و معلمی است که بتواند راه رسول خدا (ص) را ادامه دهد و احکام اسلام را اجرا نماید.
- ۴۷- چرا این فرض که خدا جانشین پیامبر (ص) را تعیین نموده و دو مسئلته «تعلیم و تبیین دین» و «ولایت و حکومت» را بر عهده وی قرار داده اند «منطقی و قابل قبول است؟ رسول اکرم (ص) به فرمان خداوند، به تدویم و تعلیم و تبیین دین و دوام حکومت پس از خود به شکل «امامت» فرمان داده و جانشین خود را تعیین کرده است و مانع تعطیلی این دواستولیت شده است.

سوالات درس هشتم

سوالات صحیح / غلط

- ۱- امام علی (ع) بالگو قرارداددن سیره و روش پیامبر (ص) عدالت و مبارزه با تبعیض و نابرابری را در سر لوحه خود قرارداد. صحیح
- ۲- همان گونه که پیامبر (ص) در علم خود عصمت دارد، علی (ع) نیز در علم خود معصوم است. صحیح
- ۳- علی (ع) مطابق شیوه خلفای گذشته بیت المال را تقسیم کرد. غلط
- ۴- پیام حدیث ثقلین که پیامبر (ص) «راه ماندگاری در صراط مستقیم هدایت» را گوشزد فرمود، با «حدیث علی مع القرآن و القرآن مع علی» ارتباط معنایی دارد. صحیح
- ۵- «عصمت علمی» حضرت علی (ع) از دقت در حدیث «انا مدینه العلم و علی بابها» مفهوم می گردد. غلط
- ۶- بزرگان علم و دانش و پیامبر (ص) درباره قضاوت حضرت علی (ع) صفت دقیق ترین و صادق ترین را بیان کردند. صحیح

سوالات تکمیلی

- ۷- نام علی (ع) به معنی والا و است. بلند مرتبه
- ۸- پیامبر (ص) در سخنان خود از کلمه که ترجمه آن پیرو می شود، استفاده کرد و پیروی از امام علی (ع) را سبب دانسته است.
شیعه - رستگاری
- ۹- شیعه، مسلمانی است که به فرمان و امیر المومنین (ع) را جانشین پیامبر می داند و از او پیروی می کند.
- ۱۰- حضرت علی (ع) از همان آغاز بالگو قرارداددن سیره و روش پیامبر (ص) عدالت و مبارزه با و را، سر لوحه کار خود قرارداد. تبعیض - نابرابری
- ۱۱- یکی از ابعاد شگفت انگیز شخصیت امیر المومنین (ع) و وی بود. علم و معرفت
- ۱۲- امیر المومنین (ع) به دانش بی مانندی رسید که هر کس در هر موردی از ایشان سوال می پرسید، ایشان و پاسخ می داد. بی درنگ - کمال درستی
- ۱۳- حضرت علی (ع) همانند رسول خدا (ص) همه را در خود جمع کرده بود و تمام ویژگی هایی را که یک باید دارا باشد، دارا بود. فضائل الهی - رهبر جامعه

۱۴- حضرت علی(ع) وقتی حکومت را به دست گرفت، اعلام کرد من براساسو.....رسول خدا(ص) حکومت می کنم.
دستورات قرآن- سنت

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱۵- دومورد از فضایل و ویژگی های امام علی (ع) را بنویسید؟ ۱- عدالت بی مانند ۲- علم بی کران
- ۱۶- از بزرگان اهل سنت، چه کسی بر نهج البلاغه شرح نوشته است؟ ابن ابی الحدید
- ۱۷- چرا عده ای از تقسیم بیت المال توسط علی(ع) ناراحت شدند؟ زیرا قبل از حضرت علی(ع) به صورت ناعادلانه، مقدار کلانی می گرفتند.
- ۱۸- این که رسول خدا(ص) خطاب به امام علی(ع) فرمود: «سوگند به خدایی که جانم در دست اوست، این مرد و کسانی که از او پیوری کنند، رستگارانند و...» به چه جهت بود؟ و ثمره آن چیست؟ بر لزوم اطاعت از حضرت علی(ع) و ثمره آن رستگاری و نجات اهل نجات بودن است
- ۱۹- چه کسی پیشنهاد نام حضرت علی (ع) را داد و نام ایشان به چه معناست؟ پیامبر(ص)- والا و بلند مرتبه